

Vejrforholdene i Landbrugsaaet 1895—96.

(Fra 1. Oktober 1895 til 30. September 1896).

Af

Cand. math. **V. Willaume-Jantzen**,
Underbestyrer ved Meteorologisk Institut.

Oktober 1895 blev $\frac{3}{4}^{\circ}$ koldere end normalt. Temperaturen var i Løbet af Maaneden underkastet betydelige Svingninger: saaledes var den første Halvdel gennemgaaende mild, 5 forskellige, spredt liggende Dage endog $3-4^{\circ}$ for varme, saa at Maximumsthermometret steg til den for Oktober høje Stand af 21° C.; Maanedens sidste Halvdel var derimod kold, mange Dage $3-5^{\circ}$ for kolde, medens Nattefrost blev ret almindelig, saasnt som man fjernede sig fra Kysterne; Frosten var dog ringe, kun en enkelt Gang frøs det $5-7^{\circ}$ paa de koldeste Stationer. Vinden blæste ualmindelig hyppigt fra vestlige Retninger, flere Gange i den milde Periode med stormende Kuling. Barometret holdt sig gennemgaaende meget lavt. Nedslaget var rigeligt undtagen paa Bornholm og i Nordøstsjælland; den sydlige Del af Øerne fik mest, ca. 30 Procent for meget. Det faldt paa et stort Antal Dage, navnlig den 2.—16. og i Maanedens sidste Trediedel, af og til som Sne. Torden optraadte paa 21 Dage; Uvejrene vare især den 3.—5. stærkt udbredte i Jylland.

November 1895 blev $\frac{3}{4}^{\circ}$ varmere end normalt, hvilket skyldes en ualmindelig mild Periode, d. 5.—18.,

da mange Døgn fik en Middeltemperatur, der laa $3-7\frac{1}{2}^{\circ}$ over Normalen; Maximumsthermometret steg i denne Periode indtil $13-15^{\circ}$, en ualmindelig høj Stand for November. Maaneden indeholdt dog ogsaa kolde Dage saavel i sin Begyndelse som især i Slutningen, ofte ledsaget af Nattefrost, der dog kun en enkelt Gang naaede $\div 7^{\circ}$. Barometret holdt sig gjennemgaaende meget højt, medens Vinden var variabel og ofte blev stormende. Nedbøren var meget ulige fordelt over Landet: Ringkjøbing, Viborg og Randers Amter samt Frederiksborg Amt fik $40-65$ Procent for meget, medens Sydfyen og Øerne Syd herfor, Sydvestsjælland og Bornholm kun fik det normale Nedslag. Den øvrige Del af Landet fik $20-30$ Procent for megen Nedbør. Den faldt næsten udelukkende d. 4.—17., flere Gange som stærke Regnskyl, især d. 9., da hele Landet fik $20-40$ Millimeter Regn. I det sidste Tidøgn faldt der lidt Sne, der i det nordlige Jylland frembragte et Snedække af faa Dages Varighed. Torden optraadte paa 12 Dage; d. 7. var Uvejret stærkt udbredt.

December 1895. Til Trods for skiftende Vinde holdt Temperaturen sig i de 3 første Uger gjennemgaaende over Normalen; dog blev kun en enkelt Dag saa mild, at den var 4° for varm. Aarstiden gjorde sig gjældende ved hyppig, men svag Nattefrost. Forøvrigt var Vejret i denne Periode meget fugtigt: d. 1.—13. faldt der jevnlig Regnbyger, blandet med Sne, d. 20.—21. en Del Sne. Den 5.—7. stod Barometret ualmindelig lavt under en Storm, der drejede fra Sydvest gennem Vest helt om til Nord og foraarsagede stærkt Højvande. I Slutningen af Maaneden gik Vinden østlig; Temperaturen sank stærkt, saa at de 6 sidste Dage i Maaneden blev $3-7^{\circ}$ koldere end normalt med en Nattefrost paa indtil $\div 10$ til $\div 17^{\circ}$ paa de koldeste Stationer, medens Thermometret om Dagen kun undtagelsesvis viste Varme-

grader. Samtidigt var Vejret tørt undtagen de 2 sidste Dage, da der faldt nogle Snebyger. I denne Kuldeperiode laa der et om end ikke regelmæssigt Snedække paa Markerne; det var dannet d. 20.—21. Hele Maaneden blev $\frac{1}{4}^{\circ}$ koldere end normalt. Nedbøren var noget under Normalen paa Bornholm; men den øvrige Del af Landet fik rigelig Nedbør, især det nordøstlige Sjælland, hvor der faldt 50 Procent for meget. Torden optraadte paa 7 Dage; især trak flere Tordenvejr hen over store Dele af Landet under Stormen først i Maanedens.

Januar 1896 udmærkede sig ved ualmindelig vedholdende Vinde fra vestlige Retninger, saaledes at Forholdet mellem de vestlige og østlige Vinde blev 4 Gange større end normalt. Følgen heraf var, at de vestlige Dele af Danmark, der jo først træffes af de fra Atlanterhavet kommende, vestlige Vinde, der om Vinteren have en forholdsvis høj Temperatur, blev betydelig varmere end Landets østlige Dele; dette fremgaar tydeligt af Tabel 1 (se Side 134): Vestjylland fik nemlig en Middeltemperatur, der laa $1\frac{1}{2}^{\circ}$ over Normalen, medens Sjælland og Lolland-Falster kun blev $\frac{3}{4}^{\circ}$ for varme, og Bornholm fik endog kun den normale Middeltemperatur. I det Hele taget svingede Temperaturen ikke meget i Maanedens Løb: kun 2 Dage, d. 1. og d. 9., vare temmelig kolde, medens der fra d. 18. indtraf en sammenhængende, mild Periode, hvori flere Dage fik en $3-5^{\circ}$ for høj Temperatur; navnlig vare de 2 sidste Dage i Maanedens varme. Nattefrost indtraf dog hyppigt, men kun enkelte Gange viste Minimumsthermometret saa lave Stande som $\div 5$ til $\div 10^{\circ}$. Paa den anden Side var det Tøvejr om Dagen i omtrent alle Maanedens Døgn. Barometret holdt sig gjennemgaaende meget højt, men stod dog meget lavt d. 15.—16. under en stærk Storm fra sydlige og vestlige Retninger. Nedbøren var ringe; den naaede kun Normalen i Egnen Sydvest for Lemvig;

forøvrigt fik det nordlige, vestlige og sydlige Jylland omtrent $\frac{3}{4}$ af Normalen, Resten af Landet omtrent kun Halvdelen deraf. Den faldt som mindre Regnbyger, af og til som Sne, især d. 2., d. 12.—17. og nogle Dage i den sidste Uge. Torden blev ikke hørt.

Februar 1896 begyndte, som Januar endte, med en i Forhold til Aarstiden ualmindelig mild Periode: d. 1.—12. Februar blæste Vinden saa godt som udelukkende fra vestlige Retninger og tilmed med stærk Kulingsgrad, saa at den herved tilførte Varme fra Atlanterhavet formaaede at hæve Temperaturen over Landet til Stande, der laa 5° over Normalen. Med Vindens Drejning til Nord blev Vejret derefter koldt, især d. 15., hvis Middeltemperatur var 6° for lav og $11\frac{1}{2}^{\circ}$ lavere end Middelttemperaturen for d. 12. Frosten naaede samtidigt $\div 15^{\circ}$ paa de koldeste Stationer. Vestlige Vinde bragte atter nogle milde Dage, medens den sidste Trediedel af Maaneden blev temmelig kold, paavirket af Vinde fra østlige og sydlige Retninger; det var dog som oftest Tøvejr om Dagen, medens Nætterne bragte let Frost. Hele Maanedens blev $1\frac{1}{2}^{\circ}$, for Bornholms Vedkommende dog kun $\frac{1}{4}^{\circ}$ varmere end normalt. Nedslaget var meget ringe, gennemsnitlig 9 Millimeter eller $\frac{1}{4}$ af Normalen; siden 1861 har Danmark som Helhed havt 2 Februar Maaneder med endnu mindre Nedbør, nemlig i 1875 og i 1890 med henholdsvis 6 og 5 Millimeter, medens Februar i 1887 netop fik samme Nedbørsmængde som i 1896. Nedbøren bestod dels af Regn, dels af Sne og faldt næsten udelukkende d. 12.—14. og d. 27.—28. Torden blev hørt paa 2 Dage.

Marts 1896 blev ualmindelig mild, men tillige meget regnfuld. Hele Maanedens Middeltemperatur laa $2\frac{1}{2}^{\circ}$ over Normalen, saa at der i de foregaaende 35 Aar (idet

vi her benytte et Middel af Observationer i Tarm i Vestjylland og Landbohøjskolen ved Kjøbenhavn — ellers benyttes Midler af Observationer paa mange Stationer rundt om i Landet —) kun findes 2 med en endnu varmere Marts, nemlig 1882 og 1894, da Marts var henholdsvis $1\frac{1}{2}^{\circ}$ og 1° varmere end i 1896. Der indtraf dog enkelte kolde Dage, især d. 13.—15., med en Varmeafvigelse paa $2-4^{\circ}$ og en Nattefrost paa indtil $\div 5^{\circ}$ til $\div 8^{\circ}$, samt Maanedens 2 sidste Dage med svag Nattefrost. Desto større var de varme Dages Antal: medens d. 2.—11. vel vare milde, naaede dog ingen Dag en højere Temperatur end $2\frac{1}{2}^{\circ}$ over Normalen; den usædvanlige Varme varede fra d. 17. til den 27., og navnlig vare d. 22.—26. ualmindelig varme med en Varmeafvigelse fra Normalen paa $6-8^{\circ}$; d. 25. blev endog ikke alene den varmeste Dag, vi have havt i Marts i 35 Aar saavel i Tarm som i Kjøbenhavn, men endog den varmeste Dag i Marts i de kjøbenhavnske Observationers 110-aarige Række. Frostdagenes Antal var ringe, nemlig for hele Landet 11, medens Normalen er 20, og kun i de enkelte, ovenfor nævnte Døgn var Frostene mere end enkelte Grader. Meget lavt Barometer og overvejende Vinde fra Syd og Sydvest gjorde forøvrigt Maanedens meget regnfuld. Det samlede Nedslag udgjorde i den vestlige og sydlige Halvdel af Jylland, i det nordlige Fyen og det nordøstlige Sjælland samt paa Bornholm mere end det Dobbelte af Normalen (i Viborg Amt faldt der endog $1\frac{1}{2}$ Gange Normalen), medens den øvrige Del af Landet fik 40—80 Procent for meget. Tages hele Landet under Et, beløb Nedbøren sig til 64 Millimeter eller 94 Procent for meget; siden 1861 har Marts 2 Gange faaet endnu mere Nedbør, nemlig i 1872 med 69 og i 1876 med 83 Millimeter, medens Marts i 1861, 1868 og 1888 fik 59—62 Millimeter. Nedbøren faldt paa et meget stort Antal Dage, nemlig gennemsnitlig paa 19 Dage, medens 13 er det normale Antal; den bestod hovedsagelig af Regn, ofte blandet med lidt Sne, der dog i nogle Egne af Jyl-

land dannede et Snedække i de kolde Dage lige før Midten af Maaneden. Som særlige Nedbørsdage maa nævnes d. 1.—6., d. 10.—12., d. 15.—19., d. 22.—23. og d. 26.—29; den meste Regn faldt først i Maaneden, uden at der paa nogen Dag faldt særlig store Mængder. Taage var ret almindelig i den sidste Halvdel af Maaneden. Torden optraadte paa 9 Dage, især i den meget varme Periode; Uvejret var d. 26. udbredt over den største Del af Landet.

April 1896 udmærkede sig ved usædvanlig vedholdende Vinde fra vestlige Retninger, saa at Forholdet mellem de Vinde, der blæste fra Horizontens vestlige Halvdel, til dem, der blæste fra dens østlige Halvdel, blev 3, medens det gennemsnitlige Forhold kun er lidt større end 1. Følgen heraf var en ualmindelig ensartet Temperatur gennem hele Maaneden; der indtraf ikke en eneste Dag med særlig høj eller særlig lav Temperatur; forøvrigt svingede Temperaturen hyppigt, men som sagt kun lidt paa begge Sider af Normalen, og hele Maaneden fik omtrent normal Temperatur. Frosten var ringe, højest $\div 2^{\circ}$ til $\div 4^{\circ}$, og indtraf ikke hyppigt, paa udprægede Kyststationer kun 1—2 Gange, paa Hesselø endog slet ikke. Nedbøren var rigelig, især paa de større Øer, der fik $\frac{1}{3}$ mere end normalt; Bornholm fik dog for lidt Nedbør, nemlig kun $\frac{2}{3}$ af Normalen. Den faldt næsten udelukkende som Regn og paa et meget stort Antal Dage, især d. 5.—17. og d. 27.—29. Taage forekom især i første Tidøgn. Torden blev hørt paa 9 Dage; d. 29. var Uvejret stærkt udbredt paa Fyen og Sjælland.

Maj 1896 udmærkede sig ligesom April ved usædvanlige Vindforhold; men nu var det de nordlige Vinde, der optraadte ualmindelig hyppigt, og Følgen heraf blev klar Luft med høj Temperatur om Dagen og temmelig

kolde Nætter og med ringe Nedbør. Hele Maaneden blev 1° varmere end normalt, hvilket skyldes en meget varm Periode, d. 6.—11., hvis Middeltemperatur laa 5° over Normalen; forøvrigt svingede Temperaturen kun lidt paa begge Sider af Normalen. Frost indtraf kun faa Gange paa de koldeste Stationar, navnlig i Maanedens allerførste Dage, medens det dog endnn frøs saa sent som Natten til d. 17. paa enkelte Steder. Til Sammenligning med tidligere Maj Maaneder kan anføres, at siden 1861 (som Middel af Tarm og Landbohøjskolen) har Maj 6 Gange været varmere end i 1896; i 1889 var Maj endog over 3° varmere. Nedbøren faldt som oftest som mindre Byger og paa faa Dage; det regnede især d. 14.—15., d. 18.—23. og d. 26.—27. Det samlede Nedslag overgik Normalen paa enkelte Steder i Vestjylland og i Vestsjælland (med 25 Procent); forøvrigt fik Aalborg Amt, Samsø og Holbæk Amt omtrent normalt Nedslag, medens Resten af Landet gjennemsnitlig fik 40 Procent for lidt. Hele Landet under Et fik 25 Millimeter eller 64 Procent af Normalen; siden 1861 har Maj 6 Gange faaet mindre Nedbør, nemlig i 1868 med 12 Millimeter, 1871, 1876, 1880, 1883 og 1889 med 18 eller 19 Millimeter, medens Maj i 1870 og 1874 netop fik samme Nedbør som i 1896. Torden optraadte paa 14 Dage, der alle falde efter d. 14. Uvejrene vare d. 20.—21. og d. 26.—28. stærkt udbredte over Landet.

Juni 1896 indeholdt ligesom den foregaaende Maaned en meget varm Periode, men af betydelig længere Varighed end i Maj: temmelig vedholdende sydøstlige Vinde med ringe Kulingsgrad bragte nemlig i Perioden d. 2.—18. klart Vejr og en Temperatur, der paa de fleste af de nævnte Dage laa 5—8° over Normalen. Skjøndt den øvrige Del af Maaneden med vestlige Vinde overvejende var temmelig kold, fik hele Juni dog en Middeltemperatur, der var 2 $\frac{1}{2}$ ° varmere end normalt, paa

Bornholm endog $3\frac{1}{2}^{\circ}$ for varm. Til Sammenligning med tidligere Aar kan anføres, at Juni 1896 — som Gjennemsnit af Tarm og Landbohøjskolen — fik en Middelvarme paa 17.4° C., saa at der siden 1861 kun er indtruffen en Juni med endnu højere Middelvarme, nemlig i 1889 med 18.1° , medens den Juni, der kommer nærmest efter, kun havde 16.6° ; det var i 1866. Der indtraf dog Frost i Juni: Natten til d. 1. frøs det nemlig 1° ved Randers. Nedbøren var kun rigelig i Aarhus og Holbæk Amter, medens det nordøstlige Jylland, Fyen og Præstø Amt omtrent fik det normale Nedslag; Resten af Landet fik kun 40—70 Procent af Normalen. Forøvrigt var Nedslaget ofte meget forskjelligt selv paa nærliggende Stationer. Landet som Helhed fik 33 Millimeter eller 70 Procent af Normalen; siden 1861 har Juni 9 Gange faaet endnu mindre Nedbør, saaledes i de senere Aar: 1889, 1891 og 1893 med 25—30 Millimeter; mindst fik Juni i 1868 og 1887, nemlig 16 og 15 Millimeter. Som Dage, da der faldt Nedbør over store Strækninger af Landet, kan nævnes d. 5.—8., d. 17., d. 20.—22. og d. 28.—29.; flere Gange faldt der stærke Regnskyl paa over 20 Millimeter pr. Dag over mindre Dele af Landet. Torden optraadte paa 25 Dage; Uvejrene vare ofte, især i den varme Periode, stærkt udbredte over Landet.

Juli 1896 begyndte med nogle temmelig kolde og regnfulde Dage, d. 1.—6, paavirket af vestlige Vinde; men med variable og svage Vinde blev næsten hele den øvrige Del af Maaneden varm, mange Dage meget varme; saaledes blev d. 8.—9., d. 14.—18. og d. 21.—22. gjennemsnitlig 5° varmere end normalt; samtidigt var Vejret overvejende tørt, og kun d. 9.—10., d. 22. og nogle Dage sidst i Maaneden gav mindre Regnbyger over større Strækninger af Landet. (Paa Maanedens sidste Dag faldt der paa sine Steder en stærk Nedbør; men da denne, som bekjendt, først maales og noteres under d. 1. Au-

gust, vil den blive omtalt ved næste Maaned). Hele Maaneden fik en Middeltemperatur, der laa $1\frac{1}{4}^{\circ}$ over Normalen, og maa saaledes kaldes meget varm; siden 1861 har Landet (som Gjennemsnit af Tarm og Landbohøjskolen) kun 2 Gange havt en varmere Juli, nemlig i 1868 og 1872, der henholdsvis blev $\frac{1}{2}^{\circ}$ og $\frac{1}{4}^{\circ}$ varmere end i 1896. Nedbøren naaede Normalen paa enkelte Stationer, der ligge spredt saavel i Jylland som paa Øerne; gjennemsnitlig fik Hjørring, Thisted og Randers Amter, det nordøstlige og sydøstlige Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm $\frac{3}{4}$ af Normalen, Resten af Landet omtrent Halvdelen deraf. Der var forøvrigt ofte stor Forskjel paa Nedbøren selv i nærliggende Egne; medens saaledes Vestlolland kun fik 20—50 Millimeter Regn, faldt der paa Bogø, paa Vestmøen og det sydligste Falster 80—100 Millimeter. Hele Landet som Helhed fik 42 Millimeter eller 64 Procent af Normalen; siden 1861 har Juli 7 Gange faaet endnu mindre Nedbør, saaledes i 1885 og 1892 henholdsvis 26 og 27 Millimeter. Torden optraadte paa 24 Dage; især i den første og sidste Trediedel af Maaneden vare Uvejrene ofte stærkt udbredte over Landet.

August 1896 blev med overvejende vestlige og nordvestlige Vinde temmelig kold, $\frac{1}{2}^{\circ}$ for kold, med Undtagelse af Bornholm, der fik den normale Middeltemperatur. Kun paa 4 Dage (de 2 første og de 2 sidste i Maaneden) steg Varmen saa meget som $2-4^{\circ}$ over Normalen; men forøvrigt var Vejret temmelig køligt, især d. 16.—28. Nætterne vare ofte forholdsvis kolde, idet Thermometret sank til $3-7^{\circ}$, endog først i Maaneden. Nedbøren overgik Normalen betydeligt paa Øerne: Bornholm fik 84 Procent for meget, Samsø 68, de andre Øer gjennemsnitlig 25 Procent for meget. I Jylland fik de nordlige og nordvestlige Dele samt Viborg og Randers Amter 15—25 Procent for meget, medens Aarhus

Amt fik normalt Nedslag, Resten derimod 20—30 Procent for lidt. Nedbøren var mange Steder meget forskjellig paa nærliggende Stationer; saaledes fik det vestlige Lolland omkring 70 Millimeter, medens saavel det østlige Lolland som en stor Del af Langeland fik 100—130 Millimeter; Stationer ved Lillebelt som Sandal ved Fredericia og Øen Brandsø mellem Middelfart og Assens fik hver 55 Millimeter, medens det nordlige Fyen lige fra Nordkysten mellem Einsidelsborg—Hofmangave til Søllinge—Egeskov fik 100—160 Millimeter; ligeledes fik en flere Mil bred Strækning mellem Thisted og Aarhus samt Mols en Nedbør paa 90—130 Millimeter, medens nærliggende Stationer paa begge Sider af nævnte Strækning kun fik 50—70 Millimeter. Nedbørsdagens Antal var gennemsnitlig 16; som Dage, da der faldt Nedbør over større Strækninger af Landet, kan nævnes d. 31. Juli (hvis Nedbør jo regnes med til August), d. 7., d. 11.—16., d. 19.—22. og d. 24.—27. Paa flere af disse Dage blev der maalt ualmindelig store Regnmængder; d. 1. blev der saaledes over en kun faa Mil bred Strækning af Jylland, omtrent mellem Thisted og Horsens, paa enkelte Stationer i det nordligste Fyen, paa Sprogø og de nærmeste Kyster af Fyen og Sjælland samt enkelte Steder paa Lolland-Falster — eller omtrent i en lige Linie fra Thisted til Gjedser — maalt mellem 20 og 60 Millimeter, medens de nærmest liggende Steder paa begge Sider af denne Strækning fik omkring 10 Millimeter, adskillige Steder endog endnu mindre eller slet ingen Nedbør. Den 15. blev der ved Skagens Fyr maalt $74\frac{1}{2}$ Millimeter; d. 23 maalte Stationer paa Bornholm mellem 25 og 60 Millimeter (Pedersker dog kun 7); og endelig d. 27. blev der paa de fleste Stationer paa den østjydske Halvø, paa Anholt og Samsø, paa den allerstørste Del af Fyen og de Syd herfor liggende Øer samt paa en Strækning mellem Rønnede i Sydsjælland og Saxkjøbing maalt 40—85 Millimeter; samtidigt hermed fik den største Del af Jylland og Bornholm kun faa Milli-

meter eller endog slet ingen Nedbør. For hele Landet gjælder det, at der i Løbet af 24 Timer faldt 20 Millimeter eller mere paa 119 Stationer (blandt 204), og af disse fik 55 et Nedslag paa 40 Millimeter eller mere i 1 Døgn, 11 endog 60 Millimeter eller mere. Den absolut største Regnmængde i 24 Timer faldt i Odense, der d. 27. maalte $85\frac{1}{4}$ Millimeter. Denne ualmindelig store Nedbør i 1 Døgn er dog overgaaet flere Gange i Løbet af de sidste 20 Aar, det vil sige i den Aarrække, da der har været maalt Nedbør her i Landet paa et stort Antal Stationer; der er maalt i et Døgn: $100\frac{3}{4}$ Millimeter ved Flintholm i det sydlige Fyen i August 1879, 153 Millimeter ved Boderupgaard paa Falster i Juni 1880 (det største Nedslag, vi kjende i Danmark i 1 Døgn), 149 Millimeter ved Hasselø tæt ved Nykjøbing paa Falster (samme Dag som den foran nævnte, voldsomme Nedbør ved Boderupgaard), $108\frac{1}{2}$ Millimeter ved Sallerup i Sydsjælland i Juli 1888, 102 Millimeter ved Bodholt mellem Herning og Silkeborg i Juni 1889 og $92\frac{1}{4}$ Millimeter ved Vester-Brønderslev i Vendsyssel i August 1891. Tordenvejr optraadte paa 20 Dage og vare især stærkt udbredte d. 20. i Jylland og d. 26.—27. paa Øerne.

September 1896 fik med variable Vinde omtrent normal Middeltemperatur og indeholdt kun en særlig varm Dag, d. 1., der blev 4° for varm: forøvrigt svingede Temperaturen hyppigt paa begge Sider af Normalen uden paa nogen Dag at naa mere end $1-2^{\circ}$ derfra. Nætterne vare af og til kolde efter Midten af Maaneden; der indtraf dog ingen Frost, men Minimumsthermometret viste flere Gange mellem 0° og 3° paa de koldeste Stationer. Nedbøren var i det Hele taget stor, men meget ulige fordelt over Landet: Ribe Amt fik mest, nemlig 94 Procent for meget; de øvrige Amter i Sydjylland, Fyen og Langeland, Vestsjælland og Lolland-Falster fik gjennemsnitlig ca. 50 Procent for meget, medens Viborg

Amt, Østjylland og Bornholm gennemsnitlig fik 30 Procent for meget. Det nordlige og nordøstlige Jylland og Samsø fik kun lidt mere end den normale Nedbør, Aalborg Amt dog 9 Procent for lidt. Nedbøren var efter det Anførte navnlig meget forskjellig i Jylland, idet Eggen omkring Varde fik over 200 Millimeter; herfra aftog Regnmængden nogenlunde jævnt mod Nordøst indtil den mindste Mængde, 50 Millimeter, der faldt i Midten af Aalborg Amt; herfra voxede Nedslaget atter mod Nord, saa at Vendsyssel fik omkring 80 Millimeter. Da Nedslaget var saa forskjelligt i de forskjellige Egne af Landet, vil en Sammenligning for hele Landets Nedbør med tidligere September Maaneder ikke kunne foretages; men vi kunne sammenligne de enkelte Amters og Stationers Nedbør med, hvad vi kjende herom. Ribe Amt fik som sagt mest Nedbør, nemlig 180 Millimeter; en saa stor Nedbør for et helt Amt er der kun faa Exempler paa i de sidste 35 Aar, nemlig følgende: i September 1872 fik Ringkjøbing Amt 180 Millimeter, i Oktober 1873 fik det samme Amt ligeledes 180 Millimeter, samme Maaned fik Aarhus Amt 185 Millimeter, i August 1879 fik Svendborg Amt 188 Millimeter, og endelig fik 4 Amter i Jylland 181—193 Millimeter i August 1891, medens Frederiksborg Amt i samme Maaned fik 202 Millimeter, den største Nedbørmængde, vi kjende for noget Amt. Hvad de enkelte Stationer angaa, fik 3 Stationer i Ribe Amt i September 1896 over 200 Millimeter, nemlig Letbæk 219 $\frac{1}{2}$, Varde 209 $\frac{1}{2}$ og Aal 208 $\frac{1}{2}$ Millimeter; siden 1861 er der maalt 200 Millimeter eller mere paa en Station i følgende Maaneder: i Juni 1882 (217 Millimeter ved Birkebæk i Midtjylland), i Juli 1888 (203 $\frac{1}{2}$ —262 Millimeter paa 3 Stationer i Sydsjælland og paa Lolland), i August i 4 forskjellige Aar, nemlig i 1877, 1879, 1881 og 1891 (200—281 Millimeter; i 1891 paa 18 Stationer saavel i Jylland som paa Øerne), i Oktober 1880 (211—213 $\frac{1}{2}$ Millimeter paa 2 Stationer i Midtfyen). Den absolut største Nedbør for en Maaned bliver saaledes 281 Millimeter, der

faldt ved Nørlund i Aalborg Amt i August 1891. Som Regndage i September 1896 maa nævnes d. 1.—4. og efter d. 13; dog indeholdt den sidste Uge i Maaneden enkelte tørre Dage. I den sidstnævnte Regnperiode (efter d. 13.) faldt der vel af og til større Byger, men den stærkeste Nedbør fik dog d. 2. og 3.; i disse 2 Dage tilsammen blev der nemlig maalt 100—105 Millimeter i en Strækning tæt Øst for Varde og mellem 70 og 100 Millimeter i et Bælte udenom denne Egn samt over en Del af Sydfyen, Langeland og Lolland, medens en stor Del af Midtjylland og Øerne fik 40—70 Millimeter; samtidigt fik enkelte Egne af Landet kun lidt Nedbør; især fik en Del af det nordlige Jylland ikke engang 10 Millimeter Regn. Den største Nedbør i Løbet af 24 Timer fik Letbæk d. 3. med 84 Millimeter, en Nedbør, der flere Gange tidligere er overgaaet, endog meget betydeligt (se under August 1896). I hele Landet fik 134 Stationer (blandt 197) i et Døgn 20 Millimeter eller mere, og heraf fik 33 Stationer 40 Millimeter eller mere i Løbet af 1 Døgn. Tordenvejr optraadte paa 19 Dage, især efter d. 13., og var d. 3. stærkt udbredt over Sjælland, d. 16.—17. over Vestjylland og d. 20. over den største Del af Landet.

Af efterstaaende Tabeller giver Tabel 1 hver Maanedes Varmeafvigelse fra en 30-aarig Normal i Landbrugsaaaret 1895—96, dels for de 5 Grupper, hvori Danmark sædvanligvis deles i klimatisk Henseende, dels for hele Landet (som Middelt af de 5 Grupper) og dels for Bornholm, som ofte har Varmeforhold, der i væsentlig Grad afvige fra dem, der gjælde for de andre Dele af Danmark. Som den sidste Colonne i Tabellen viser, blev hele Landbrugsaaaret 0.8° C. varmere end normalt; at dette er en meget betydelig Afvigelse fra Normalen, vil ses af en Sammenligning for de oftnævnte Stationer: Tarm og Landbohøjskolen; for disse 2 Steder have vi nu Observationer i 35 Land-

Tabel 1. Varmens Afvigelse fra Normalen. (Celsius).

	1895 Oktbr.	Novbr.	Decbr.	1896 Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Septbr.	Alle 12 Maaneder
Vestjylland.....	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Østjylland	-0.8	+0.9	-0.1	+1.6	+1.7	+2.3	+0.3	+1.1	+2.3	+1.3	-0.5	-0.1	+0.8
Fyen	-1.2	+0.9	-0.1	+0.9	+1.7	+2.2	+0.5	+1.4	+2.5	+1.5	-0.5	-0.1	+0.8
Sjælland.....	-0.9	+0.8	-0.4	+0.9	+1.4	+2.5	+0.2	+0.9	+2.4	+1.3	-0.6	-0.3	+0.7
Lolland-Falster.....	-0.4	+1.0	-0.3	+0.8	+1.6	+2.4	+0.1	+0.8	+3.0	+1.6	-0.3	-0.1	+0.9
Danmark.....	-0.7	+0.6	-0.5	+0.6	+1.0	+2.5	+0.2	+0.8	+2.8	+1.0	-0.6	-0.5	+0.6
Bornholm.....	-0.8	+0.8	-0.3	+1.0	+1.5	+2.4	+0.3	+1.0	+2.6	+1.3	-0.5	-0.2	+0.8
	-0.7	+0.1	-0.7	+0.1	+0.3	+2.0	+0.1	+1.1	+3.4	+1.1	+0.1	-0.6	+0.5

brugsaar, begyndende med 1861—62. I denne Periode har Landbrugsaaet en Middeltemperatur paa 7.3° C., saa at det her behandlede Landbrugsaar med 8.2° bliver 0.9° for varmt; i hele Perioden have Svingningerne i Middeltemperaturen ligget mellem 8.5° i 1881—82 og 5.9° i 1887—88, saa at 1895—96 kun bliver 0.3° lavere end det varmeste Landbrugsaar, medens det i Løbet af 35 Aar kun er overgaaet 3 Gange, nemlig i 1873—74 (8.3°), i det ovennævnte varmeste Landbrugsaar 1881—82 (8.5°) og i 1883—84 (8.3°), medens dog 1877—78 optræder

Afvigelse fra Normalen. C^o.

Landbrugsaar	Vinter	Foraar	Sommer	Hele Aaret
	o	o	o	o
1862—63.....	+ 2.4	+ 0.7	— 0.5	+ 0.7
1865—66.....	+ 3.0	— 1.1	+ 0.2	+ 0.7
1867—68.....	— 0.4	+ 1.6	+ 2.2	+ 0.8
1873—74.....	+ 2.9	+ 0.7	+ 0.1	+ 1.0
1877—78.....	+ 1.3	+ 1.2	+ 0.6	+ 0.9
1881—82.....	+ 2.6	+ 1.8	+ 0.5	+ 1.2
1883—84.....	+ 2.4	+ 0.5	+ 0.4	+ 1.0
1893—94.....	+ 1.6	+ 1.9	+ 0.6	+ 0.8
1895—96.....	+ 1.0	+ 1.2	+ 1.5	+ 0.9

med 8.2° og 4 andre Aar med 8.0° eller 8.1° , heriblandt 1893—94 med 8.1° . Hosstaaende lille Tabel (uden Nr.) viser Varmaefvigelserne i disse 8 meget varme Landbrugsaar samt i Landbrugsaaet 1895—96 som Middel af Tarm og Landbohøjskolen; det fremgaar heraf, at den høje Varme i alle de 9 Landbrugsaar i den væsentligste Grad skyldes en mild Vinter eller et mildt Foraar eller begge Dele i Forening, medens Sommerens Temperatur egentlig kun i 1868 og 1896 har bidraget til at gjøre Landbrugsaaet varmt: medens i de 2 sidstnævnte Aar saavel Maj som Juni og Juli vare $1-3^{\circ}$ for varme, fik

August i 1868 den ualmindelige Varmeafvigelse af $+3^{\circ}$, men August i 1896 blev $\frac{1}{2}^{\circ}$ for kold.

Forøvrigt fremgaar det blandt Andet af Tabel 1, at alle de 7 første Maaneder af 1896 vare varmere end normalt, og især gjælder dette om Februar og Marts og om Juni og Juli. I de sidste 35 Aar er Middeltemperaturen for Februar og Marts tilsammen dog overgaaet 5 Gange, sidst i 1894 med $\frac{1}{2}^{\circ}$, medens det højeste Tal indtraf i 1882, da Februar og Marts tilsammen blev $1\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end i 1896. Derimod viser det sig at være en Sjældenhed, at vi i Danmark har en saadan Varme som i 1896 i Juni og Juli tilsammen; thi Middeltemperaturen for begge disse Maaneder bliver 17.6° eller 2.3° over Normalen, og disse Tal ere ikke naaede i de sidste 35 Aar; nærmest kommer 1868 med 17.0° , 1889 med 16.9° og 1872 med 16.8° , medens der efter det sidstnævnte følger et Aar, 1861, med 16.4° og flere Aar med 16.0° , hvilket allerede kun er 0.7° varmere end normalt.

Denne Abnormitet ved Juni og Juli 1896 viser sig ligeledes i Tabel 2, der indeholder Antallet af varme og kolde Dage ved Landbohøjskolen, det vil sige Dage, for hvilke Middelvarmen har ligget 3° eller mere over

Tabel 2. Varme og kolde Dage ved Landbohøjskolen.

		Oktr.	Novbr.	Decbr.	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Septbr.	Alle 12 Maaneder
Normal	varme	3	6	6	6	5	4	4	7	5	4	3	3	56
	kolde	5	4	5	6	5	5	4	4	4	4	3	3	52
1895--96	varme	2	9	1	2	11	10	4	7	17	13	3	1	80
	kolde	5	3	4	2	1	2	>	>	1	>	3	>	21

og under en 30-aarig Normal. Tabellen viser nemlig, at Juni og Juli 1896 tilsammen fik 30 varme Dage, og dette er det største Antal siden 1861; nærmest efter kommer Juni og Juli 1889 med 24 (Juni alene havde 21) og i 1868 med 20, medens Tallet derefter daler til 14—17 i 6 forskellige Aar.

Tabel 3 indeholder Dage med Frost, med Nedbør og med Taage samt Luftens Fugtighedsgrad

Tabel 3.

	Frostdage.		Nedbørsdage.		Taagedage		Fugtighedsgrad i pCt.		Sky-mængde (0—10).	
	1895—96	Normal	1895—96	Normal	1895—96	Normal	1895—96	Normal	1895—96	Normal
Oktober	6	3	20	17	4	7	85	86	6.3	6.4
November	10	11	14	16	8	10	88	89	6.0	6.9
December	20	19	16	16	7	13	89	91	8.1	7.4
Januar	21	22	12	13	15	14	91	91	7.4	7.0
Februar	17	20	5	12	7	12	87	90	6.9	7.2
Marts	11	20	19	13	12	11	88	86	7.3	5.7
April	5	8	15	11	8	7	83	79	6.4	5.1
Maj	»	2	8	11	2	5	72	74	4.5	4.9
Juni	»	»	9	10	3	4	72	75	4.3	5.0
Juli	»	»	10	15	2	3	74	77	5.2	5.2
August	»	»	16	15	1	4	79	80	5.9	5.0
September	»	»	17	15	3	5	85	84	5.7	5.3
Alle 12 Maaneder	90	105	161	164	72	95	83	84	6.2	5.9

og Skymængden for hele Landet (som et Middel af 17—25 Stationers Observationer). Vi skulle til Tabellen kun tilføje, at Aaret havde forholdsvis faa Dage med Taage og ligeledes faa Dage med Frost; den sidste Omstændighed skyldes navnlig de forholdsvis faa Frost-

Tabel 4. Nedbør. (Millimeter).

	1895 Oktbr.	Novbr.	Decbr.	1896 Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Septbr.	Alle 12 Maanedes
Hjørring Amt.	83	72	48	27	5	50	34	24	37	53	78	83	594
Thisted - .	107	84	70	36	10	68	31	22	21	53	87	102	691
Ringkjøbing - .	94	98	65	38	11	73	38	25	34	35	59	135	705
Ribe - .	111	86	66	30	17	74	36	26	30	38	68	180	762
Viborg Amt	87	93	61	32	5	75	36	23	35	41	96	94	678
Aalborg -	68	74	53	19	4	52	29	35	41	37	52	68	532
Randers -	72	81	48	21	6	67	32	28	41	47	89	74	606
Aarhus -	82	83	64	22	6	79	34	26	50	40	78	109	673
Vejle -	91	81	70	32	10	77	40	25	28	37	53	129	673
Samsø	68	73	51	14	3	47	33	32	16	35	106	71	549
Odense Amt..	75	73	58	19	9	75	36	21	36	41	101	108	652
Svendborg - ..	97	69	62	22	14	60	39	18	40	41	92	127	681
Langeland	93	54	61	12	7	58	36	27	23	23	91	113	598
Holbæk Amt	77	64	49	16	6	58	32	32	52	30	69	95	580
Sorø -	76	60	47	19	9	57	33	30	31	32	78	100	572
Frederiksborg -	58	88	64	16	5	74	44	30	34	51	76	86	626
Kjøbenhavns -	63	78	61	17	7	72	40	26	36	39	82	93	614
Præstø -	80	69	54	16	11	62	39	22	40	55	80	92	620
Maribo Amt	88	69	58	14	11	61	36	21	25	50	86	123	642
Vestjylland	99	85	62	33	11	66	35	24	31	45	73	125	689
Østjylland.....	80	82	59	25	6	70	34	27	39	40	74	95	631
Fyen.....	83	67	58	17	8	60	36	25	29	35	98	105	621
Sjælland	71	72	55	17	8	65	38	28	39	41	77	93	604
Lolland-Faster..	88	69	58	14	11	61	36	21	25	50	86	123	642
Danmark	1895—96.....	84	75	58	21	9	64	36	25	33	42	108	637
	Normal(25Aar)	71	60	46	42	36	33	29	39	47	66	75	614
	Afvigelse i pCt.	+18	+25	+26	-50	-75	+94	+24	-36	-30	+17	+44	+4
Bornholm	49	66	43	12	12	54	19	21	26	44	103	82	531

dage i Foraarsmaanederne, nemlig i Marts kun 11, i April kun 5, medens disse gennemsnitlig faa 20 og 8 Frostdage. En Sammenligning gennem en længere Aarrække kan i denne Henseende kun gjøres for Landbohøjskolen; her var Frostdagenes Antal i Landbrugsaaet 1895—96 80, medens et Gennemsnit af 35 Aars Observationer giver 108; siden 1861 har 4 Landbrugsaar faaet

Tabel 5. Vindhypighed for hele Landet. (Procent).

	N.	NØ.	Ø.	SØ.	S.	SV.	V.	NV.	Stille.
Oktober 1895.....	7	4	3	10	9	22	26	16	3
November.....	2	6	10	20	15	17	20	7	3
December.....	3	12	24	19	10	9	12	10	1
Januar 1896.....	6	4	3	3	7	23	29	21	4
Februar.....	4	3	13	15	3	9	34	17	2
Marts.....	8	10	4	8	19	21	13	10	7
April.....	9	8	3	4	7	15	31	16	7
Maj.....	18	15	4	2	3	6	16	28	8
Juni.....	7	3	7	14	7	9	22	24	7
Juli.....	8	6	7	9	8	11	21	18	12
August.....	8	7	8	9	8	11	24	19	6
September.....	2	4	16	15	16	20	17	6	4
Alle 12 Maaneder...	7	7	9	11	9	14	22	16	5
Normal (18 Aar)....	6	9	11	12	10	17	18	13	4

et endnu mindre Antal Frostdage, nemlig 1862—63 med 49 (det mindste Antal), 1868—69 med 76, 1873—74 med 69 og 1883—84 med 57; men medens der i 1896 ingen Frost indtraf i Maj ved Landbohøjskolen, fik Maj i 1869 og i 1874 henholdsvis 6 à 7 Frostdage, i de 2 andre, nysnævnte Aar derimod ikke Frost. Det Antal Frostdage, som Landbohøjskolen fik i Marts og April 1896 tilsammen, nemlig 11, er det mindste Antal, hele Aarrækken 1861—96 har at opvise for disse 2 Maaneder;

de Tal, der komme nærmest efter, ere 14 i 1863, 15 i 1882 og 14 i 1884; i ingen af disse Aar indtraf der Frost i Maj. (Som vi have set ovenfor under Maj frøs det andre Steder i Landet saa langt hen i Maj som Natten til d. 17., og endnu Natten til den 1. Juni fik Randers en Temperatur under Frysepunktet).

Tabel 4 giver Nedslaget's Størrelse i hele Millimeter for hvert Amt m. m. Idet vi henvise til, hvad der er nævnt under hver enkelt Maaned, skulle vi blot tilføje, at Maj, Juni og Juli alle vare temmelig tørre; der faldt nemlig, idet Landet tages under Et, netop 100 Millimeter i de 3 Maaneder tilsammen eller $\frac{2}{3}$ af Normalen; siden 1861 har de samme Maaneder kun 1 Gang havt en i nogen væsentlig Grad mindre Nedbør, nemlig i 1868, da Landet kun fik 59 Millimeter, medens 1876 møder med 97 Millimeter.

Vindforholdene for de enkelte Maaneder og for hele Landbrugsaaet sees af Tabel 5.
